

ABONAMENTELE

IN TOATA ROMANIA: Pe an... Pe 6 luni... Pe 3 luni... IN STRAINATATE: Pe an... INSERTIUNI SI RECLAME: Linia de 80 litere petit, pagina IV, 2 bani...

TIMPUL

ESE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

BIUROUL REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI: PALATUL „DACIA.”

ANUNCIURI

Se primesc în redacție: La D. D. Haasenstein & Vogler în Viena, Wallst. Nr. 10. A. Oppel în Viena, Stubent. 2; Rudolf Mosse în Viena, Seilerst. 2; Vinzenz Hrdlicka în Viena, Pinfaltst. 17; Philipp Löb în Viena, Eschenbachgasse 11; L. Lang & Comp. în Pesta și Hoesl-Loffte-Buller & Comp. în Paris.

Articolele nepublicate se vor arde. Un număr în Districte 15 bani.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul privat al „TIMPULUI.”

(Agenția Havas.) Petersburg, 10 Februarie. Discursul reginei Victoria produce aici o impresiune favorabilă. Londra, 10 Februarie. Ziarele engleze spun că Serbia nu prezintă obiecțiuni serioase la condițiile ce s'au propus Turciei...

BUCORESCI, 31 IANUARIE 12 FEBRUARIE

D. Dimitrie Sturdza, cu 6 zile înaintea reintrării sale în ministeriu, a desfășurat în Senat programa sa financiară și a conchis în acest mod. (Vezi Românul din 21 Ianuarie.) „De nu vom echilibra budgetul în anul acesta în zadar se vor mai ține socoteli. În zadar se vor mai vota budgete. „Să îndreptăm răul, căci alt-fel memoria noastră va fi blestemată de țera întrégă. Acest rezultat îl accept de la guvern și decât nu suntem în stare să facem această atunc să plecăm acasă, căci nu mai e trebuință de guvern represintativ. „Ce e de făcut? Trebuie a se echilibra budgetul îndată. De imposite nu vom putea scăpa. Trebuie a se restabili licențele și să se urce fonciera, ceea ce va da vre-o 4 milioane. Rămân 6 milioane și doctoria e lesne de găsit: chieltuiălele ministerului de resbel să se scadă la 7 sau cel mult 8 milioane, pentru că un budget de 14 milioane e peste puterile noastre. Eacă o declarație francă, lămurită și lipsită de ori-ce echivoc. Ce e drept la aceste cuvinte ale d-lui Sturdza, a răspuns atunci d. Ministru-Prezident Ion Brătianu cu oare-care amărăciune: „Vedând esagerările făcute de d. Sturdza în studiul d-séle mi-am adus aminte de réposatul Proudhon și de esagerările lui. „Întrebând o-dată pe Proudhon pentru ce face acele esagerări, mi-a răspuns: ca să isbesc imaginația; căci alt-fel cum voiesci s'atrăgă atențiunea un om neînsemnat. „Tot așa a voit să facă și d. Sturdza: să isbescă imaginația. Esagerațiile d-lui Sturdza pot să facă un rău și eu trebuie să le rectific. „D. Sturdza, după ce a arătat pe bolnav într'o stare desperată, s'a adresat la medic și i-a dis: În 24 ore să l vindec. Într'o asemenea situațiune, medicul n'are de cât să și ia pălăria și să plece. Vindecarea nu pôte fi cestiune de o și.

„Cât pentru medicamentele eroice, se știe că ele pot face mai mult rău de cât bine, pot omori pe bolnav. (Vezi Românul din 21 Ianuarie.) Insa cu 6 zile mai târziu „omul cel neînsemnat“ a devenit iarăși însemnat, „medicul“ nu și-a „luat pălăria“ și n'a plecat; iar téma despre „omorirea bolnavului prin medicamente eroice“ pare a fi dispărut; căci vedem pe Domnul Dimitrie Sturdza intrând din nou la guvern și anume ministru al Financelor. Era natural ca Senatul, în stăruința sa de joși 27 Ianuarie; și credem, că interpelarea, ce s'a adresat îndată d-lor Brătianu și Sturdza asupra acelei compuneri, a fost un răspuns al mirării celor mai mulți din senatori. La această interpelare, D. Sturdza a răspuns în aceeași ședință, că „rămâne și aștept ce a fost când a făcut în Senat interpelarea asupra situațiunii financiare, a venit la minister ca să lucreze pentru îndreptarea situațiunii, căci ca patriot n'a crezut că putea să nu răspundă la apelul ce i s'a făcut de d. Brătianu și alți amici, pentru că țera are trebuință de concursul tutor bunilor Români. Pe de altă parte d. prim-ministru și acum ministru de Interne I. Brătianu a declarat și d-sa: „Faptul că vine la minister tocmai d. Sturdza, care cam esagerase situațiunea financiară, ar trebui să se mulțămescă pe d. interpellant, fiind-că d. Sturdza, și întreg cabinetul, a otărit a aduce vindecare acestei situațiunii. Aceste declarații făcute în Senat, au în felul lor cea mai mare însemnătate și credem, că sunt punctul de căpetenie, asupra căruia trebuie să ne concentrăm totă luarea aminte în ceea ce privește politica internă. Luând dér act de programa noului ministru de Finance, așteptăm de

la d-sa, conform solemnei séle promisiuni: I. Să revie îndată în Cameră asupra budgetelor deja votate și fiindcă ele lasă un deficit, să le mai restrângă și să echilibreze budgetul încă pentru anul acesta. II. Să marsească din budgetul ministeriului de resbel înca pe anul acesta acele 6 sau 7 milioane, care după programa d-sale, s'au votat prea mult, și să l mărginească în cifra totală de „7 sau cel mult 8 milioane.“ Nu ne pronunțăm de o cam-dată asupra programelor noului ministru; nu examinăm astăzi dacă este bună sau rea; nici nu cercetăm încă, dacă se poate realiza sau nu. Inse, față cu solemna declarație a d-sale, suntem în drept, și suntem datorți a cere ca să pună îndată în lucrare înaintea Camerei, programa d-sale precum însuși o ceruse de la guvern în acea remarcabilă interpelare.

GHICITORI PARLAMENTARE DRÉPTA. STÂNGA. CENTRU.

Jurnalul Pressa a reapărut și de astă dată sub patronajul unui comitet în care vedem figurând persoane care au totă stima și totă simpatia noastră. D. Dim. P. Viorénu savantul fost procuror general de pe lângă Curtea de Casațiune, d-nul G. Meitani, unul din cei mai inteligenți membri ai baroului din București, și d. Cost. Esarcu distinsul istoric care a reprezentat guvernul nostru ca agent diplomatic pe lângă guvernul Italian la Roma, figurează ca membri comitetului dirigent de redacțiune; și ne felicităm de un așa bun și viguros contingent pentru Pressa care a luat misiunea de a apăra principiile de ordină și de stabilitate în societatea noastră. Dicem că onor. membri ai comitetului de redacțiune al Pressa au să susțină principiile de ordină și de stabilitate, și nu credem că ne înșelăm. Găsim însă ore-care obscure

tate în profesiunea de credință a țării. Pressa în adevăr ne vorbește de centru și ne spune că reprezintă centrul. Ne întrebăm însă ce însemnă și ce pôte însemna acest cuvânt în limbajul nostru parlamentar. De mult timp aușim vorbindu-se în presa noastră de drépta, de centru; și cu totă șilînța ce ne am dat de a putea înțelege aceste calificări, mărturisim că ne a fost cu neputință de a putea înțelege această terminologie care la a noastră părere nu corespunde la nici o realitate, și nici la situațiunea noastră politică. Noi credem că această divisiune este cu totul factice, și este un simplu joc de imaginațiune, decât nu de cuvinte, o expresiune a unei teorii speculative ale căreia elemente le am împrumutat din Franca și din o stare de lucruri care n'are echivalentul său la noi și mai puțin încă vre o asimilare cu starea și cu necesitățile noastre politice. Pe cât știm, și pe cât am putut studia și noi istoria parlamentară în țările constituționale, numai în Franca vedem că se întrebuițoază expresiunile de drépta, extrema dréptă, centru drept, centru stâng, stânga, extrema stângă ca etichet spre a caracteriza parchete de oameni în reprezentațiunea națională, precum să parchetează în stăule oile, în bursane, țigae, merinos etc. În Franca pôte ca această divisiune să și aibă cuvântul ei ca corespunzătoare la luptele politice și la partidele care și au disputat puterea. Drépta în Franca reprezintă un fapt politic, ea reprezintă principiul regalității de drept divin care își are reprezentantul său în legitimitatea de drept divin a Bourbonilor cu séu fără alianța bisericăscă ca element de autoritate politică. Centrul drept reprezintă quasi-legitimitatea care admite intervenirea națiunii pentru consacarea regalității cu instituțiunii reprezentative în care burgesia are influența cea mai eficace și cea mai pronunțată. Centrul stâng reprezintă principiul re-

PARTEA LITERARA.

O VIAȚA PIERDUTA.

(Urmare) Eram înșurat, te aveam pe tine fașe și par-că un glas tainic mereu mi spunea să mă întorc; nici când dorul de țară nu m'a fost apucat ca și în aceea vreme. Trei zile nu am eșit însă cu căruța în uliță și mă simțeam bolnav. Mă deprinsesem cu această viață și nu mă mai puteam lepăda de dânsa. Imi era peste putință a gândi, că nu voi mai vedea lumea strecurându-se pe din naintea mea, că nu voi mai încărca povara oamenilor, că nu voi mai avea eu cei mai frumoși cășori, cea mai teafară și mai curată căruță, peste putință a gândi, că nu voi mai fi căruțaș. Și mi-am făcut această casă, care mi mai se potrivea alături cu căruța, și te

aveam pe tine, pentru care căruța mea era o necurmată supărare, și te-am făcut nenorocită cu căruța mea, dér' nu m'am despărțit de dânsa. Nu dice tu, că te vei despărți de o deprindere mai cumplită de cât toate deprinderile omenești. Mă voi despărți tată! — grăi Sevasta hotărât. — Gândirea că voi îndulci bătrânețele tale, mi va da tărie și mă va face să uit greutățile vieții mele. O! dâmnă! — Tată! — urmă ea sărutându-mi mâna, — pentru ce nu mi-ai vorbit de mult ca astăzi. Atât mă simt de mângaiată! Vorbele tale mi-au luminat sufletul. — Nu știu cum, par' că mă simt norocită de nenorocirea mea. Ori nu va fi un orb, un schilav, un om, care să și fi pierdut nădejdea în această viață, un nenorocit ca și mine? Da! taică eu voi găsi un asemenea om și voi fi fericită putând să-l îndulesc di-lele... Voi cânta un copil lepădat și

incărcat de sloi streluceau în... Dumneșeu să te poarte în căle tale, — grăi bătrânul. Fă cum știi tu și cum te poartă gândul. Dar nu mai bea acest rachiū prost. Sevastă! Chiar dacă te-ai otrăvi, nu lua otravă proastă, ci caută pe cea mai bună dintre toate, care să te omoare adormindu-te în visuri plăcute. Nu mai cumpăra tu însu-ți beutura: lasă, că și voi cumpăra eu. Nu, tată! nici-odată! — șopti ea, apoi se lăsă alinată pe scaun. — Mai bine mor! Moartea vine la vremea ei, — ficea mea, — îi dișe bătrânul. În viață n'avem nevoie să gândim la dânsa; traiul ne dă destul de lucru. VI. Când, adouă și Moș Marian eși d'acasă, cerul era sesin, soarele tomatic se redica în dosul caselor, éra

nit de slăbiciunea ficel sale, își închipuia lupta sufletească, prin care va trebui să treacă spre a se lepăda de un învăț. cu care trupul omului se deprinde și pentru... Seara și în ziua următoare... mereu era muncit de aser... getări. În zadar își da trudă să alunge, el, care era deprins a gândi la ficea-sa, acum cu atât mai mult trebuia să se chibzuiască de soarta ei. Seara față Sevastei era suptă, ochii îi erau cazuți în cap, încongiurați de verigi vineții și plini de o vâpae galică, éra obrazii îi erau aprupe verzi. Din când în când ea părea tremurând ca de friguri și o tulbure roșată se arăta trecător în față ei. Moș Marian tresări, când o văzu. Sevastă! — îi grăi el îngrijit, — tu ești tristă și prăpădită. — Nu ție bine?

publican basat mai cu sēmă pe elementul burghes. Stanga și estrema stangă represintă elementul republican basat pe sufragiul universal însă regulat, reglementat prin legi. Estrema stangă pune ca principiu că republica este de drept divin și poporul după strade fără condițiune de aptitudine. În drept a domina prin puterea glōteli tot ce este intelegentă și tot ce să distiuge prin educațiune și prin bogăție în stat. Tōte aceste divisiuni corespund la istoria țerei și ne dessinăza fapte istorice care au lăsat numele lor în societate.

Asemenea divisiuni nu găsim în nici o altă țera, nu găsim mai cu sēmă în Englitera, țera clasică a constituționalismului, care nu cunoșce de cât două partide *torys* care aduc aminte pe Iacobini foști partizanii aș partidului Stuartilor și ai Catholicismului și *Whigs* care au lucrat pentru deșheanția Stuartilor și pentru întemeierea dinastiei de Hanovra și a bisericii anglicane. Astăzi și aceste partide s'au transformat și nu să deosibesc de cât prin temperamentul lor politic în conduita afacerilor publice. Decă n'ar fi la Anglezii respectul tradițiunilor, ei ar fi fōrte ambarasați să ia deosebirea prin numiri; ei mențin însă numerele tradiționale ca expresiunea unor fapte istorice, deși și s'au perdut semnificarea lor primitivă. Englitera nu cunoșce dreptă, stangă, centru etc.

De unde dēr am luat noi și ce ne autoriză a ne imprumuta numirile de drepta, stanga, centru? Avem noi 6re tradițiuni istorice de secol, care se lege ver un partid cu ver-o dinastie veche ce ar reprezenta fondarea și organizarea naționalității nōstre, precum o represintă în Franția dinastia Bourbonilor? Avem noi în istoria nōstră tradițiuni de lupte între puterea civilă și bisericăseă între o regalitate și o burgessie? Avem 6re tradițiuni de lupta politică între o aristocrație privilegiată ereditară și între o burgessie lipsită de drepturi, care s'ar fi oipintit și ar fi luptat ca să dobândăseă drepturi politice și civile ce i s'ar fi disputat? Nimic de acestea. Ce însemnăză dēr în istoria nōstră, în existența nōstră politică, cuvintele drepta, stangă, centru, și mai cu sēmă cuvântul de *reacțiune* care se întrebunțēză mai în tōte țilele cu atāta complesentă în polemica ziaristicii.

Drepta... reacțiune... În ce și pentru ce? Ca să reinviem un regim dinastie cădūt? dēr unde este acea dinastie? care este pretendentalul ce se pōte înfățișa ca represen-

tantul unei familii? Ca să reinte-grăm o aristocrație în drepturi politice perdute? dēr întrebăm și aici: unde este aristocrația? ce a mai rămas din boerime? O simplă suvenire căcă ca ordin politic, ca clasă guvernamentală, ea a disparut. Ca să dām poporului drepturi ce n'ar avea? Dēr care sunt drepturile de care poporul nu se bucură la noi? și aceste drepturi cele mai esențiale, nu le are poporul nostru numai de la Constituțiune, dēr de multă vreme; ele sunt în datinele țerei.

De ce dēr să ne servim cu o terminologie politică ce nu răspunde la faptele istorice ale țerei nōstre, și nu represintă nici elementul, nici starea travaliului politic și social de care suntem frecunțați de când am început a trăi o viață națională și constituțională? subiectul este interesant și instructiv. Felicitanđ dēr astăzi „Pressa” pentru reaparițiunea ei, ca un organ ce credem că are să combată pentru idei sănătoșe, promitem să continuăm acest studiu. Este bine credem noi, să evitām equivocurile care în politică mai cu sēmă, nu pot avea alt efect de cât acela de a produce confușiune și neînțelegeri în conduită.

Nu numai atāt; equivocurile în politică produc de multe ori inamicități și sfīșieri între omeni cari prin natura ideilor și aspirațiunilor lor sunt chemați a fi uniți și a conlucra la unul și același scop.

Destule element de discordie sunt între noi din nenorocire, ca să evitām de a le alimenta și prin porecle fiā ele parlamentare.

C. N. Brăiloiu.

DIN AFARA.

Austro-Ungaria. Ziarele din Viena nu aduc încă nici o știre pozitivă despre demisiunea cabinetului Tisza. În 8 corent. st. n. ministri Prell și Tisza au sosit la Viena; au prezentat Impăratului demisiunea în scris și au avut o audiență de un jumătate de ceas. Nu să știe însă, decă Impăratul a primit ori nu demisiunea; după cele relatate de către foile din Viena primirea e însă probabilă. Se susține, că cu formarea noului cabinet va fi însărcinat înainte de toate dr. Sennyei, șeful partidului conservator. — Ziarele din Pesta nu găsece indetul de frumoase cuvinte pentru prea mārirea lui Tisza și nu destul de aspre la adresa ministeriului și partidului constituțional de peste Laita. în cât abia le mai rămāne vreme spre a se ocupa de două lucruri, care îi privesc prea de aproape anume de nota circulară a Rusiei și de căderea lui Midhat Pașa.

Rusia. Ziaristica europeană urmează a se ocupa de nota principelui Gorciakoff. Acum însă, după ce nota e cunoscută în extenso, părerile sunt mai puțin divergente. Îndeobște se crede, că Rusia prin această nota nu intenționează de cât însenarea unei noue acțiuni diplomatice. Cettind însă cele, ce ni se relatează despre atitudinea ziarelor principale din Rusia, rămānem întru cât va dispusi a ne îndoi, că Rusia se va mulțumi cu rezultatele problematicale unei acțiuni diplomatice. „Golos” și Wjedomosetz își dau silința a dovedi, că refusul Porții lovește mai mult în demnitatea puterilor europene de cât în aceea a Rusiei și tocmai pentru aceea ele vor fi chiāmate în prima linie a lua atitudine față cu Turcia. „Nowoje Wremja” din contra găsește că e cel mai natural lucru, ca popōrele europene să nu susție cauza slavilor, care pot deveni pentru dēnsese periculoșe și că aliații adevērați ai Rusiei, contra Turciei, sunt chiar creștinii din Turcia care astăzi mai mult de cât orcând sunt gata să dea mână cu protectorul lor natural. De aceeași părere e „Mir”, care conlamnă pe Serbi și Muntenegreni pentru că sunt dispuși a închia pace cu Turcia calificând cu deosebire pe Serbi de nerecunoscători.

Ziarele din Viena reproduc din o broșură, care a fost publicată la Constantinopole, precum se crede, sub auspiciile lui Midhat-Pașa, câteva scrisori secrete, care aruncă o lumină foarte îndoielnică asupra acțiunii ascunse a Generalului Ignatieff în timpul din urmă. Scrisorile sunt de la anul 1871-1874, cele mai multe adresate de către Ignatieff lui Novikoff. Ne incredințām din acestea, ca comitetul central al slavilor, din Moscoa, a fost cuprins într-unul de agentii secrete, care aveau misiunea de a pregăti pe slavii atāt din Turcia, cât și din Austria pentru o mișcare generală. România, Grecia ba chiar și Egiptul erau de asemenea puse în combinațiune. Se vede însă, că d-l Ignatieff își făcea iluzii despre rezultatele acestei propagande, de oare-ce încă pe la anul 1873 credea timpul sosit pentru o acțiune care să poată reuși.

Autenticitatea acestor acte e în mare grad garantată atāt prin faptele știute de toți, cât și prin sorgintea, din care se comunică. Cu toate acestea tot mai rămān oareși care îndoiesc despre autenticitatea lor. Dacă vor fi înlăturate și acestea, bănuielile Europei față cu Rusia negreșit vor eși ca întemeiate.

Imperiul Otoman. Incă nu avem până acum știri despre primirea ce i s'a făcut notei lui Gorciakoff în Constantinopole. În același timp și Poarta a emis o notă circulară. După căderea lui Midhat-Pașa au încetat însă toate probabilitățile natu-ale în Constantinopole toate sunt cu putință. Atarnă de la noul mare Vizir, da-ă el va rămānea pe bazele

puse de către predecesorul său. Atāt în câte-va corespondențe din Berlin, cât și într-un articol din „Allgemeine Zeitung”. Ethem Pașa este înfățișat ca un om nervos, un musulman neinduplicat, un inamic al instituțiilor europene, îndeobște un om, care foarte lesne va putea să compromița situațiunea, care s'a lămurit întru-cât-va în cursul Viziratului lui Midhat. De și dar după știrile din Constantinopole, Sultanul ar fi declarat, că căderea lui Midhat nu însemnează de fel o schimbare de sistem, e teamă, că noul mare Vizir nu e omul, care să pōtă și să voiască a săvērși lucrarea începută.

În această teamă se justifică și prin câte-va aprecieri privitoare la căderea lui Midhat Pașa. Una dintre acestea e a Ducelui de Decazes, care într-un consiliu de ministri a declarat, că căderea lui Midhat nu poate fi de cât o operă a Generalului Ignatieff. Alta este aprecierea diarului „Pester Lloyd”, organul comiteului Andrassy. „P. L.” dice, că încă pe vremea plecării lui Ignatieff se vorbea despre o crisă ministerială, care va face mare senzațiune în Europa și va schimba situațiunea Turciei cu desăvērșire.

„Allgemeine Zeitung” discute un plan de agresione, pe care Blun-Pașa l'a propus seraschieratului. După acest plan trupele otomane ar avea să trecă Dunărea și să ocupe pozițiunile importante pe întregă linie a Dunărei. Un corp de operațiune mai mare va avea să treacă în Oltenia și se ocupe linia Oltului tăind comunicațiunea între Ruși și Serbi.

Protocōlele Conferinței din Constant. 1876-77
II. PROTOCOL.

Sedinta de la 11 zilhicile 1293 (16ta Dec. 76.) (Urmasa)

ANEXA SUB LIT. A.

Serbia.

I. Relatiunile între Inalta Pōrta și Principatul Serbiei vor fi restabilite ast-fel precum existau la 13 (25) Iunie din nrnă.

II. Frontariile Principatului vor rămānea aceleași ca până în această epocă. Cu toate acestea o Comisiune mixtă turco-serbă va fi numită pentru a regula dificultățile de limite, cari s'au ridicat în privința fixării părții de frontieră între Bosnia și Serbia formată de Drina. Comisiunea se va conduce pe principiu că thalwegul Drinei este linia de demarcațiune.

III. Trupele otomane vor evacua teritoriul în spațiul de o lună începând de la... Serbi vor evacua de o potrivă în același termen punctele ce ocupă pe teritoriul otoman.

IV. Prisonierii de rezboi vor fi imediat înapoiți de o parte și de alta.

V. O amnestiă deplină și întregă se va acorda aceluia din supușii otomani și serbi cari vor fi fost compromiși prin vre-o participare 6re-care la evenimentele ultimului rebel în favōrea causei inimice.

Este espres inteles că această amnestiă se va întinde asupra supușilor otomani

cari vor fi fost întrebunțați în serviciul Serbiei în timpul rebelului său asupra supușilor serbi cari vor fi fost întrebunțați în serviciul turcesc.

ANEXA SUB LIT. B.
Muntenegru

I. Pentru a înlătura dificultățile cari din nefericire s'au produs fōrte adosea între Turcia și Muntenegru, frontariile Principatului vor fi rectificate ast-fel în cât a pune sub Guvernământul Principelui Muntenegru teritoriile următoare:

1) În provincia Herzegovinei partea orientala a districtului Zubci.

Sutorina romānend sub guvernământul direct al Inaltei Porți, teritoriile: Baniani, Piva, Erobnik, partea teritoriului Saramy situată pe rīpa stângă a Torci, districtul Koloachin. Se intelege că Nisicif fiind coprius în teritoriile asigurate Muntenegru-lui, locuitorii musulmani din acest oraș vor avē facultatea de a rămāne într-ensul său de a l' părăsi.

2). Din partea despre Albania teritoriile Knei-Dracalovic, Cikoci Krauri și Vasoaviev de Zicona la Drin și pe rīpa dreptă a Moraccei, teritoriile Mali și Veli-Bredo localitățile Spnz și Zabljak.

Noua frontieră este indicată cu mai multe amărute în partea specială și în carta anexată la prezentul protocol, de care ele trebuie să fie considerate ca parte integrantă.

O comisiune internațională intrunită la Ragusa trei săptămāni după acceptarea prezentului protocol de ambele părți, va proceda la o nouă delimitațiune.

II. Navigațiunea pe Briana va fi perfect liberă în modul de a garanta Principatului accesul mării. Forturile aședate în insulele lăcnlii Scutari vor fi desarmate, îndatā ce Pōrta va putea, lucrări se vor executa pentru a face rīn pretatindul navigabil.

Un arangiamēt special va interveni între ambele părți, în care facilitățile acordate Muntenegru-lui vor trebui să se concilieze cu paza intereselor fiscale ale Porții.

III. Trupele otomane vor evacua pozițiunea Zaslupului în spațiul de 15 țille începând de la....

Muntenegrenii vor evacua de o potrivă în același termen punctele ce ocupă pe teritoriul otoman în afară din linia mai sus indicată.

Pōrta se va intelege cu Principele Muntenegru-lui în termen de o lună în privința evacuării localităților și întăriturilor situate în partea muntenegreană a noiei frontarii. Decă se vor ridica dificultăți, Comisiunea Internațională va servi de arbitru și le va rezolva la fația locului.

IV. Prisonierii de rebel vor fi imediat înapoiți de o parte și de alta.

V. O amnestiă deplină și întregă va fi acordată aceluia supușii otomani cari vor fi fost întrebunțați în serviciul muntenegren în timpul rebelului său supușilor muntenegreni cari vor fi fost întrebunțați în serviciul otoman.

ANEXA SUB LIT. D.
Project de regulament pentru Bosnia și Herzegovina.

I. Vilaetele Bosniei și Herzegovinei vor fi intranite, nu vor face de cât o singură provincia guvernată de un guvernator general (Vali).

II. Unitate administrativă va fi cantonul (nahie, mudirik).

Sunt bine, — răspuse ea silinduse a zîmbi, — dar astă noapte nu am putut dormi.

E reu, ficea mea, asta e cea mai grozavă boală, — îi raspunde bētrēnui. — Ori cât de mult ar fi dorit însă, el nu mai putea vorbi despre aceasta. Era destul să privească în ochii ficei sale spre a se incredința, că vorbele lui o vor supāra.

Și totuși de câte-ori vedea gārāfa plină, buzele i se mișcāu, gata de a roști cuvinte înteplete.

El se aședă pe patul său și rămase tăcut.

Sevasta, după câtā-va vreme, se apropie, se aședă lângă el, puse capul pe omērul lui, îi apucă mână și o sārută, apoi rămase cu privirea pērdută.

De când era copilă mică, nu s'a alipit ast-fel de tatăl-sēu și acum bētrānului tremura desmerdat de această alipire.

Tată! — grāi ea aședat, — spune-mi,

ce ai mai văzut astă-zi?

Ce am văzut? — fata mea, — îi raspunde el. — Multe am văzut, — El se gândi puțin, apoi urmă: E drept, am văzut un lucru, pe care trebuia să ț-l spu numai de cât, când am intrat în casă. Am văzut pe Casandra cu copilul său.

Sermana Casandra! grāi Sevasta. Am vorbit cu ea, — urmă bētrānului, — și, nu știu, dacă am făcut bine, am spus, că ai să mergi să o veđi.

Da, tatā, am să merg, dacă do-rești tu.

Nu, dragă, — tu dorești. Ai umblat cu ea la scōlă și ț-i-a fost prietenă... Și acum tot la scōlă lēcuieste, unde tot mai dā invățăturā fetițelor.

Nici acum nu s'a împacat cu el! — întrebā Sevasta.

De aceasta nici vorbă. Bārbatul ei este un om nenorocit.

El tăcură câtā-va vreme.

Tocmai mă gândeam astă-zi, — începuse Sevasta, — să mă duc și la Anica.

Anica era o prietină, la care Sevasta a fost făcut cunoștința cu Iorgu. Moș Marian fu dar întru cât-va supērat auzind numele ei.

El însă îi dīse: Dule fa-ta mea, — du-te și la ea. Mai eși în lume.

Dar știi, cum e lumea, — urmă Sevasta privind în ochii bētrēnului. — Dacă eș mă voi duce la ea, cată ea și ea să vie la mine. — Uite, — grāi ea cu blāndețe, arētēnd la patul tatălui său. — Să cumpărām un alt pat pentru acesta, ori, dacă nu te superi, să ț punem pe acesta în altā odaie, aici alături ori în culnie.

Nu te vei supēra, a zindu-mē vorbind ast-fel. Nu pentru mine, ci pentru dēnsese.

Înteleg, — draga mea, înteleg, — îi zise bētrānului. — Să fie așa! acum! numai de cât.

Nu, tatā! — asta se poate și māne, — îi raspunde ficea-sa, deși părea a fi

mulțamită de grabnica lui hotărăre.

Acum! numai de cât! — grāi Moș Marian hotārit, stāpānind un suspin. — De dragul lumii tōte trebuie se facute.

Și el urmă a stārui, ca să fie mutat în cea mai depārtată parte a casei, în culnie.

VII.

Era tārziu după miezul nopții, și Moș Marian gēdea în întunec ce patul său. Știa prea bine, că ficea sa nu l'a depārtat de la sine numai de dragul innei: mereu se întrebā însă, — pentru-ce dar? Gānduri peste gānduri se iveau în capul lui; dar nici unul nu rămānea statornic într-ēnul. Unul însă nelncetat se reivea și acesta îl sgnduia toată firea. Pentru-ce l'a depārtat ficea-sa? Întru ce o supārā? Ce va fi făcēnd ei în lipsa lui? Unul dintre raspunsurile, ce era silit a-și da la aceste întrebări, vārsa pu-

terile tinerețelor în brațele lui. Era teamă, cu nucum-va Sevasta, voind a scāpa de o patimă, să ajungā a fi jertfa alteia cu mult mai rea.

După o minucă sălțatōseă de câte-va esurii, el se răchē repede și o apucă spre odaia Sevastei.

Era întunec în odaia.

Bētrēnului ureă tiptil scāriile și tiptil se apropiā de usă, fiind îngrijit ca nu cum-va să o supere, dacă va fi stānd trează.

Era cea mai adēncă liniște... El puse urechile la usă și nu auzi nimic. Sāngele începuse să fiarbā în viniele lui... Ascultā mai din adins și nu auzi resulfarea ei.

Ea nu e acasă! — își dīse el cu ochii aprinși și strēngāndu-și virtos pumnii.

În clipa aceea se auzi un suspin greū, un scaun se clātină și pașii ușori ai Sevastei se auzirā pe podelele casei.

(Va urma).

Cantonalul va fi administrat de un marșal (primar) ales pe 4 ani dintre membrii consiliului cantonal și de însuși consiliul. Marșalul (primar) vor trebui să fie musulman sau creștin (orthodox sau catholic) după majoritatea populației.

Consiliul cantonal va fi compus de reprezentanții fiecărei comuni, care vor fi aleși pe 4 ani fără distincția de religie. Emigrațiunea generală a creștinilor și a țărilor spiritelor nepermițând în acest moment a procedea la alegeri imediate, autoritățile cantonale vor fi provisor numite de guvernământul general.

Tote chestiunile relative la interesele cantonului (precum : căi de comunicație, repartiția și perceperea unor contribuții) care se vor socoti de competența sa, prin comisiunea de supraveghere, vor fi de resortul consiliilor cantonale sub controlul autorităților superioare.

Consiliul cantonal se va întruni odată pe an.

Doni din membrii săi hotărâți de consiliu pe 4 ani, vor ajuta pe primar în funcțiunile sale sub titlu de consilieri.

Comisiunea internațională se va preocupă pe cât va fi posibil, de a găsi o combinație, care să poată asigura în contunde reprezentanțiunea minorității.

În timpul cât aceste Consilii cantonale nu vor putea fi așezate, atribuțiunile lor vor fi îndeplinite de primari și de Consilieri.

Orașele și satele, având o populație mai mare de 10,000 locuitori, vor avea instituțiuni municipale analoge cu cele ale cantanelor.

III. Mai multe cantone (nahie, mudirlikuri) vor fi întrunite în sangiacuri (departamente) guvernate de mutarifii sau caiacanii, care vor fi creștini sau musulmani după majoritatea populației sangiacului și numiți de Înalta Pörtă, după reprezentarea Guvernatorului General (Vali) pe un termen de 4 ani.

Datoriile lor va fi de a supra-veghia ordinea și mersul afacerilor în consilele cantonale.

Guvernatorul (Mataariful sau Caimacanul) va avea o cancelarie și doi consilieri, numiți de Guvernatorul-General după o listă de candidați în număr dublu formată de adunarea provincială.

Valul va putea suspenda pe Guvernatori pe un termen de 3 luni și a propune Înaltei Porți revocarea lor.

IV. În capul provinciei va fi pus un Valid (Guvernator General) care va fi numit pe un termen de 5 ani de către Înalta Pörtă cu învoierea Puterilor garante.

El va fi retribuit convenabil.

În caz de moarte sau de dimisiune a Guvernatorului General, funcțiunile sale vor fi îndeplinite provisoriu de unul din guvernatori designat la acesta de către Înalta Pörtă.

Valul nu va putea fi destituit de cât după o hotărâre a curții de Apel, după ce va fi dat în judecată.

Valul va reprezenta autoritatea și va veghea la executarea legilor Imperiului și a regulamentului special al Provinciei.

El va putea, pe cât timp principiul electiv nu va fi putat fi introdus pe deplin în țară, a revoca pe primari și consilieri lor.

O adunare provincială, compunându-se din $\frac{1}{2}$ de musulmani, din $\frac{1}{2}$ de ortodoci și $\frac{1}{3}$ de catolici, se va întruni pe fie-care an pentru a examina și controla bugetul și repartițiunea impositelor. Membrii adunării vor fi aleși pe 4 ani. Fie-care departament va numi doi membri.

Adunarea va numi pe 4 ani o comisiune administrativă care va servi de consiliu Guvernatorului General. Cupii comunităților religioase recunoscute vor fi de drept membri ai acestor consilii, câte unul pentru fie-care religie.

Va fi cel puțin câte un membru din această comisiune administrativă pentru fie-care sangiac, dar acest consiliu nu va putea fi compus de mai mult de 10 membri. El vor avea un tratament fix.

Guvernatorul-General va lua opinia consiliului administrativ în toate cazurile, care vor trece peste executarea pură și simplă a dispozițiilor legale și reglementare.

V. Adunarea se va întruni o dată pe an pentru a examina și controla bugetul provinciei și repartiția impositelor. O dare de seamă financiară anuală va trebui să fie prezentată de Valid și va fi supusă Înaltei Porți.

Sistemul de percepere și repartiția a impositelor va fi modificat în vederea de a facilita dezvoltarea avânturilor țării, ușurând cu toate acestea sarcinile care apasă populațiunile.

Bedeli-askerié (tributul sângelui) nu va

privi de cât pe ómenii validi de la 20 până la 40 ani și care nu vor fi sub arme.

Plata remișițelor până la 1 Ianuarie 1877 nu va fi de loc cerută.

Vămile, poștele și telegrafele, taxele pe tutunuri și spirituoși și regii nu vor depinde de autoritățile provinciale de cât după regulile observate actualmente în restul Imperiului. Dar în antrepria și impositelor va rămâne abolită sub pedepse anume determinate.

Perceperea celorlalte contribuțiuni se va regula de adunarea provincială și de consilele cantonale.

Valul și adunarea vor fixa în comun acord, pe fie-care 5 ani bugetul și veniturile provinciei, având a determina satele de remis Porții, ținând socotă, pe cât se va putea, de veniturile din cei 10 ani din urmă și de augmentarea prosperității țării.

Autoritățile cantonale vor face repartiția între comune și vor ream satele aferente a fie-căreia dintre ele la epocă hotărâte.

Aceste sume, scotându-se cheltuielile cantonale, vor fi transmise la casele departamentelor. Modul de percepere a impositelor va fi lăsat decisiunii autorităților cantonale.

O sumă se va determina de comisiunea de supraveghere și care nu va trece peste 30 la sută din veniturile provinciei se va versa în sucursalele Bancii otomane, pentru a fi afectate la plata datoriei publice și la trebuințele Guvernământului central. Restul veniturilor va fi destinat la trebuințele anterioare ale Provinciei.

VI. Până când un regulament de justiție special se va elabora de comisiunea de supra-veghere, tribunalele vor fi organizate în modul următor :

Justiția de pace se va face de către primari și consilieri lor. Ei vor cunoșca afaceri civile fără apel până la 1,000 de lei și în materia penală, contravențiunii. Cu apel, ei vor cunoșca până la 5,000 lei. Ei vor judeca, după usul și obiceiuri, cari un sunt în contradicțiune directă cu legile existente.

Judecătoria de tribunale civile și criminale vor fi numiți de Guvernământul General cu învoierea comisiunii de supra-veghere și mai târziu, cu a opiniei consiliului administrativ.

Ei vor fi retribuiți convenabil.

Ei vor fi numiți pe 3 ani. După acest timp, vor putea fi confirmați în funcțiunile lor și în cazul acesta ei vor deveni inamovibili. Dar dacă purtarea lor judiciară nu este la înțelegerea funcțiilor lor, ei vor putea fi destituiți de curtea de Apel după ce vor fi dat în judecată.

Va fi la fie-care capitală de provincie câte o curte de apel. Membrii și președintele acesteia vor fi numiți de Înalta Pörtă cu consimțământul Puterilor garante.

Membrii curții vor putea fi creștini sau musulmani și vor statura asupra bazei codului otoman.

Elementul european va putea fi admis în cazul acesta, magistratul european va fi prevăzută de un certificat care va emana de la o autoritate juridică competentă și care va justifica cunoștințele sale.

Durata funcțiilor membrilor curții de apel va fi de o potrivă și regulată de același condițiuni ca și pentru judecătoria tribunalelor.

Tribunalele vor cunoșca toate cauzele civile și penale, fără apel la înalta curte de apel, instituită în capitala provinciei.

Sedinte tribunalelor vor fi publice și ancheta judiciară va fi obligatorie.

Cauzele care aparțin specialmente la o confesiune óro-care vor fi de domeniul jurisdicțiunii oclesivie a autorităților eclesiastice ale comunității și decisiunile date de deusele vor fi considerate ca executorii.

VII. Va fi o deplină libertate de cult. Întreinerea clerului ca și aceea a așezămintelor religioase și instrucțiuni publice, va fi în sarcina fie-cărei comunități.

Pentru ași putea schimba religia, un tânăr va trebui să aibă 18 ani și o ténără 16 ani. Dar pentru a fi autorizat a face declarația schimbării sale de religie, tânărul său ténăra va trebui să petreacă o săptămână la capul spiritual al propriului său cult.

Nu se va putea aduce nici o pedică la construirea edificiilor religioase și la executarea ceremoniilor culturale.

Datoriile adunării a provinciei săi a cantonului va fi de a veghea la necesitățile instrucțiuni publice impunându-se specialmente pentru crearea și întreținerea scólor.

Limba țării va fi întrebuințată cu același stil ca și limba turcă la tribunale și administrații.

VIII. Armata regulată otomană va fi

cantonală în fortarele și orașele principale. Ea va fi destinată la apărarea esterióră a țării. Ea va putea fi întrebuințată și în intru, în cas de rebel, sau după cererea guvernământului general al provinciei. O gendarmerie, întreținută de provincie, suficientă pentru a menține siguranța publică și pentru a face poliția, se va forma astfel în cât numărul creștinilor și al musulmanilor, care vor face parte din provincia, să fie proporționat cu populația fie-cărui cult. Ea va avea oficeri creștini sau musulmani numiți de guvernatorul-Gen. și va fi retribuită de țară.

IX. O amnești generală va fi acordată persoanelor cari au fost incarcerate fără judecată, sau cari au fost lovite de condamnățiune somare, exilii, deportățiune, închisóre, pronunțate de autoritățile administrative sau de comisiuni otomane.

X. O comisiune internațională va fi numită pe un an de Puterile garante, ca să vegheze executarea acestui regulament, care va trebui să fie pus în vigoare trei luni după semnarea Protocolului.

ANEXA LIT. E.

Proiect de instrucțiuni Comisiunii internaționale în Bosnia și Herzegovina.

Comisiunea internațională pentru Bosnia și Herzegovina va fi însărcinată a lua parte la ancheta ce va trebui să facă guvernul otoman, asupra făcitorilor de masacre și alte escese, a căuta pe culpabili, a supra-veghia interogatoriile și a asigura pedepșirea lor.

Comisiunea va lua parte la revizuirea sentințelor pronunțate contra creștinilor de Tribunalele extraordinare.

Comisiunea va judeca dacă e necesari a opri în unele părți ale teritoriului purtarea armelor și a veghea la restituirea în depositele Statului a armelor distribuite la diferite epoci de autoritățile otomane populațiunii musulmane. Ea va propune ori ce altă măsură de poliția ce o va crede utilă pentru a asigura securitatea locuitorilor și rezoluțiunile sale vor fi executate prin ajutorul unei gendarmerii speciale. Această gendarmerie, plătită din veniturile provinciei, va trebui să fie la început organizată în concursul oficerilor, sub-oficierilor și soldaților luați din armatele europene și în număr de 500 până la 1000 ómeni, cari vor servi de cadre pentru a facilita o organizațiune mai completă prin ajutorul voluntarilor indigeni din tot Imperiul, urmând după ceea ce comisiunea de supraveghere va crede necesari. Când comisiunea va termina lucrările, această gendarmerie va rămăna în serviciul Înaltei Porți.

Comisiunea va face estimațiunea păgubilor suferite de creștin și va determina modul cum s'ar putea indemnisa. Ea va căuta mijloace, de a veni în general, în ajutorul populațiunii căzuți în miserie.

Ea va veghea pe cât se va putea ca materiale să se procure pentru construirea bisericilor și caselor.

Ea se va sili de a lucra la ameliorarea sartei muncitorului și arondașului creștin facilitând recapărarea țărinilor cari aparțin marilor proprietari sau obținând de la guvern viuderea pământurilor Statului cu termen pentru plăți.

Pentru acest s'ar organiză comisiuni mixte indigene se vor forma pe baza principiului electiv pentru estimația prealabilă a acestor țărini și fixarea modului de plată. Recompensarea prestațiunilor în natură și a elcel, deși existența ei s'ar constata, se va face în același mod.

Autoritatea otomană va intra în negocieri cu insurgenții și cu emigrații sub controlul tot al acestor comisiuni, pentru a le inlesni reintrarea în căminurile lor și pentru a le asigura deplina lor securitate.

Comisiunea va cerceta plângerile ridicate contra autorităților și va putea propune suspendarea și revocarea lor, care va fi pronunțată de Valid.

Comisiunea va supra-veghia în genere, executarea regulamentelor redigite de conferință și în particular funcționarea administrațiunii și justiției ca și a șlegerile.

Comisiunea va alcătui date statistice pentru a controla repartiția echitabilă a contribuțiunilor și va trage la față locului cu concursul autorităților Otomane, limitele provinciei și divisiunile cantonelor și departamentelor.

Conformându-se cu aceste dispozițiuni, comisiunea va adăoga săi olinia cantone în cazarele sitate la hotarele provinciei precum a modifica divisiunile în sangiacuri și cantone, deși socotese necesari pentru motive geografice, etnografice și administrative.

Comisiunea va ține protocoale de ședințe și în cas de divergențe serioase între comisari, va refera despre acesta reprezentanților din Constantinopol.

Comisiunea și va putea trimite membrii săi delegații săi pentru a șersa supra-vegherea ce-i incumbă.

Comisarii vor hotărâ ei însuși orașul în care după circumstanțe, comisiunea și va ține ședințele.

Președința comisiunii va fi reînviată pe fie-care lună și va fi șersată succesiv de fie-care din comisari.

Comisarii vor hotărâ ei însuși orașul, în care, comisiunea după circumstanțe și va ține ședințele.

ANEXA SUB LIT. F.

Proiect de instrucțiuni pentru comisiunea din Bulgaria.

Comisiunea internațională pentru cele două Vileaturi Oriental și Occidental, va fi însărcinată a lua parte la ancheta ce va trebui să facă guvernatorul general asupra făptuitorilor masacrelor și altor escese de a cerceta pe culpabilii a supra-veghia interogatoriile și a asigura pedepșirea lor.

Comisiunea va lua parte la revizuirea sentințelor pronunțate în contra creștinilor prin tribunalele extraordinare.

Comisiunea va judeca, dacă este necesari a opri în unele părți din teritoriul purtarea armelor și a veghia la restituirea în depositele Statului a armelor distribuite la diferite epoci de autoritățile Otomane populațiunii musulmane și Cerchesilor. Ea va propune ori ce altă măsură de poliția ce o va crede utilă pentru a asigura securitatea locuitorilor și rezoluțiunile sale vor fi executate prin ajutorul unei gendarmerii speciale. Această gendarmerie, plătită din veniturile provinciei, va trebui să fie la început organizată în concursul oficerilor, sub-oficierilor și soldaților luați din armatele europene și în număr de 4000 ómeni cari vor servi de cadre pentru a facilita o organizațiune mai completă prin ajutorul voluntarilor indigeni din tot imperiul, urmând după ceea ce comisiunea de supraveghere va crede necesari. Când comisiunea și termina lucrările, această gendarmerie va rămăna în serviciul Înaltei Porți.

Comisiunea va face estimațiunea păgubilor suferite de creștin și va determina modul cum s'ar putea indemnisa. Ea va căuta mijloace, de a veni în general, în ajutorul populațiunii căzuți în miserie. Ea va veghea pe cât se va putea ca materiale să se procure pentru reconstruirea caselor și bisericilor.

Ea va revizui titlurile unor proprietăți pentru a restitui creștinilor pe acelea, cari le-au fost răpite în timpul insurecțiunii.

Comisiunea va cerceta plângerile ridicate contra autorităților și va putea propune suspendarea sau revocarea lor, care va fi pronunțată de Valid.

Comisiunea va supra-veghia în general executarea regulamentelor redigite de conferință și în particular funcționarea administrațiunii ca și a șlegerilor.

Comisiunea va alcătui date statistice pentru a controla repartiția echitabilă a contribuțiunilor și va trage la faccia locului cu concursul autorităților Otomane, limitele provinciei și divisiunile cantonelor și departamentelor.

Conformându-se cu aceste dispozițiuni, comisiunea va adăoga săi olinia cantone în cazarele sitate la hotarele provinciei precum a modifica divisiunile în sangiacuri și cantone, deși socotese necesari pentru motive geografice, etnografice și administrative.

Comisiunea va ține protocoale de ședințe și în cas de divergențe serioase între comisari, va refera despre acesta reprezentanților din Constantinopol.

Comisiunea și va putea trimite membrii săi delegații săi pentru a șersa supra-vegherea ce-i incumbă.

Comisarii vor hotărâ ei însuși orașul în care după circumstanțe, comisiunea și va ține ședințele.

Președința comisiunii va fi reînviată pe fie-care lună și va fi șersată succesiv de fie-care din comisari.

Pentru dăna, comisiunea internațională va elabora un program detaliat pentru opera cu care este însărcinată. Programul aprobat, de reprezentanții din Constantinopol și puterilor garante, în acord cu Înalta Pörtă, va servi ca instrucțiuni șupplementare.

(Va urma).

tianu prim-ministru și d. Câmpinenu ministru de justiție.

Sumariul ședinței precedente se aprobă.

Se acordă mai multe concedie unor d.d. deputați.

Între comunicări se citeșca o adresă a d-lui ministru de finance relativă la comisiunea de revizuire a caselor publice preenim și alte petiții cari s'au trimis la comisiile respective.

D. P. Borden întrebuă dacă s'au o rezoluțiune șpre a se ține ședința mâne.

D. P. Ghica propune ca ziua să se conșacre bugetelor fiind foarte urgente.

D. prim-ministru. Daș ziua de mâne pentru petiții.

Se decide a se lua rezoluțiune la finea ședinței decât mâne va fi ședința și va.

D. Vizanti întrebuă cum staș subprefecții cu bugetul, căci este un proiect pentru șuprimarea lor.

D. președinte declară că d. ministru de Interne este de opinie a se lua în ședere bugetul ministrului de Interne și venind la subprefecture se vor lăsa în șuspensiune până se va vota tot bugetul când se va aduce o lege în privința organizașii comunelor.

D. Vernescu propune a se vota mai întâi șezginiriile, apoi bugetele.

D. prim-ministru șice ca să se urmezca și până acum.

Se pune la ordinea zilei legea subprefecțiilor.

D. raportor P. Ghica dă lectură raportului comisiunii delegașii relativ la acel proiect de lege.

Discușia generală se deschide asupra luării în considerașie.

D. P. Borda crede că înainte de a se lua în considerașie proiectul, trebuesc măsură și chiar legi cari să garanteșca că nu se vor face perturbățiuni și paralizarea serviciului administrativ. Este de idee a nu se lua în considerașie.

D. T. Milesan șice că l'ă preocupă chestiunea de oportunitate; de și proiectul nu desființeză nici plăși, nici prefecturi în realitate, totuși trebue să șcim dinainte ce punem în locul subprefecțiilor, cari sunt o institușie tradișională. Toți șntem animati de spiritul de economie, înșă pe de altă parte s'au nu facem mai mult rău; unde trec atribușii subprefecțiilor? Cine va fi judecător de pace? Aci e inconvenientul, propune a se vota legile organice mai întâi.

D. P. Ghica raportor șice, că amandamentul vine prea târziu. Nici un argument nu militeză în favoarea amânării, căci alt-fel comisiunea ar fi propus înșă și acesta. Arată că institușia subprefecțiilor dateșca de la regulamental organic și nu e tradișională. Toșta populașia rurală, toșta sunt birnici subprefecțiilor; desfiinșarea lor un aduce nici o perturbașie în mersul justișii.

(Voci: ne-am lăminat).

D. Prim-ministru șice că n'au fost în Cameră când s'au luat în ședere proiectul, alt-fel ar fi cerut amânarea lui; șpune că mult înț'adereș sunt șagrișii ce se pune în locul subprefecțiilor, ca să nu remăna un caos; rău cu rău, dar mai rău fără rău; s'au se voteșca mai întâi legea comunala, judeciară, și atunci lămea v'ășjred ce punem în loc va avea încredere. Românul e pacinic și cu bun șimț, căci eș dorm de 20 ani cu ușile deschise fără să mi se fie întâmplat ceva.

(O voce: se șcie că n'au parale!).

D. Prim-ministru termină cerend a se amăna luarea în ședere a acestui proiect.

D. Vernescu combate amânarea arând inconvenientele ce ar urma și șice că și d-sa n'au primit proiectul îndată, ci după multă cușetare și după ce s'au convins că sub-prefecții pot fi șuprimașii: că economie se pot face fără armări șere— din contra proiectul legii comunale ce se va aduce, ne va arăta cât progres se aduce prin acest proiect, prin cari se realiză o idee salutară adică descentralizarea. Arată pe larg căte au s'au șufere populașii rurale de la ignoranșta, inșustia subprefecțiilor. Pentru nu ne permite a înfișta o inșustia populară, la care trebue să șimțim, dar rău trebue înlăturat și pus în loc un ce mai bun, dacă nu perfect...

(Înteraperi, voci: șntem luminașii).

D. Vernescu conchide cerend a nu se primi amânarea de cât amănaș până la votarea celor lalte legi organice.

D. Prim-ministru este de o altă părere în privința subprefecțiilor; nu i desființeză numai pentru că au fost instrumente în mâna guvernului și pentru că au fost răi ci mai mult pentru economie, alt-fel ar trebui să desfiinșăm tot, primari, notari etc. cari toșta au șăfuit și nu șicuit roșe; șchide șicend că amânarea a propoșca numai pentru scurt timp când acele legi

elabora un program detaliat pentru opera cu care este însărcinată.

Acest program aprobat de reprezentanții din Constantinopol și puterilor garante în acord cu Înalta Pörtă va servi de instrucțiuni șupplementare.

Președința comisiunii va fi reînviată pe fie-care lună și va fi șersată succesiv de fie-care din comisari.

Comisarii vor hotărâ ei însuși orașul, în care, comisiunea după circumstanțe și va ține ședințele.

ANEXA SUB LIT. F.

Proiect de instrucțiuni pentru comisiunea din Bulgaria.

Comisiunea internațională pentru cele două Vileaturi Oriental și Occidental, va fi însărcinată a lua parte la ancheta ce va trebui să facă guvernatorul general asupra făptuitorilor masacrelor și altor escese de a cerceta pe culpabilii a supra-veghia interogatoriile și a asigura pedepșirea lor.

Comisiunea va lua parte la revizuirea sentințelor pronunțate în contra creștinilor prin tribunalele extraordinare.

Comisiunea va judeca, dacă este necesari a opri în unele părți din teritoriul purtarea armelor și a veghia la restituirea în depositele Statului a armelor distribuite la diferite epoci de autoritățile Otomane populațiunii musulmane și Cerchesilor. Ea va propune ori ce altă măsură de poliția ce o va crede utilă pentru a asigura securitatea locuitorilor și rezoluțiunile sale vor fi executate prin ajutorul unei gendarmerii speciale. Această gendarmerie, plătită din veniturile provinciei, va trebui să fie la început organizată în concursul oficerilor, sub-oficierilor și soldaților luați din armatele europene și în număr de 4000 ómeni cari vor servi de cadre pentru a facilita o organizațiune mai completă prin ajutorul voluntarilor indigeni din tot imperiul, urmând după ceea ce comisiunea de supraveghere va crede necesari. Când comisiunea și termina lucrările, această gendarmerie va rămăna în serviciul Înaltei Porți.

Comisiunea va face estimațiunea păgubilor suferite de creștin și va determina modul cum s'ar putea indemnisa. Ea va căuta mijloace, de a veni în general, în ajutorul populațiunii căzuți în miserie.

Ea va veghea pe cât se va putea ca materiale să se procure pentru construirea bisericilor și caselor.

Ea se va sili de a lucra la ameliorarea sartei muncitorului și arondașului creștin facilitând recapărarea țărinilor cari aparțin marilor proprietari sau obținând de la guvern viuderea pământurilor Statului cu termen pentru plăți.

Pentru acest s'ar organiză comisiuni mixte indigene se vor forma pe baza principiului electiv pentru estimația prealabilă a acestor țărini și fixarea modului de plată. Recompensarea prestațiunilor în natură și a elcel, deși existența ei s'ar constata, se va face în același mod.

Autoritatea otomană va intra în negocieri cu insurgenții și cu emigrații sub controlul tot al acestor comisiuni, pentru a le inlesni reintrarea în căminurile lor și pentru a le asigura deplina lor securitate.

Comisiunea va cerceta plângerile ridicate contra autorităților și va putea propune suspendarea și revocarea lor, care va fi pronunțată de Valid.

Comisiunea va supra-veghia în genere, executarea regulamentelor redigite de conferință și în particular funcționarea administrațiunii și justiției ca și a șlegerile.

Comisiunea va alcătui date statistice pentru a controla repartiția echitabilă a contribuțiunilor și va trage la față locului cu concursul autorităților otomane, limitele provinciei și divisiunile cantonelor și departamentelor.

Comisiunea va ține protocoale de ședințe și în cas de divergențe serioase între comisari, ea va refera despre acesta reprezentanților din Constantinopol.

Comisiunea și va putea trimite membrii săi delegații săi pentru a șersa supra-vegherea ce i incumbă.

Comisarii vor hotărâ ei însuși orașul în care după circumstanțe, comisiunea și va ține ședințele.

Președința comisiunii va fi reînviată pe fie-care lună și va fi șersată succesiv de fie-care din comisari.

Pentru dăna, comisiunea internațională va elabora un program detaliat pentru opera cu care este însărcinată. Programul aprobat, de reprezentanții din Constantinopol și puterilor garante, în acord cu Înalta Pörtă, va servi ca instrucțiuni șupplementare.

(Va urma).

Pentru ea, comisiunea internațională va

tianu prim-ministru și d. Câmpinenu ministru de justiție.

Sumariul ședinței precedente se aprobă.

Se acordă mai multe concedie unor d.d. deputați.

Între comunicări se citeșca o adresă a d-lui ministru de finance relativă la comisiunea de revizuire a caselor publice preenim și alte petiții cari s'au trimis la comisiile respective.

D. P. Borden întrebuă dacă s'au o rezoluțiune șpre a se ține ședința mâne.

D. P. Ghica propune ca ziua să se conșacre bugetelor fiind foarte urgente.

D. prim-ministru. Daș ziua de mâne pentru petiții.

Se decide a se lua rezoluțiune la finea ședinței decât mâne va fi ședința și va.

D. Vizanti întrebuă cum staș subprefecții cu bugetul, căci este un proiect pentru șuprimarea lor.

D. președinte declară că d. ministru de Interne este de opinie a se lua în ședere bugetul ministrului de Interne și venind la subprefecture se vor lăsa în șuspensiune până se va vota tot bugetul când se va aduce o lege în privința organizașii comunelor.

D. Vernescu propune a se vota mai întâi șezginiriile, apoi bugetele.

D. prim-ministru șice ca să se urmezca și până acum.

Se pune la ordinea zilei legea subprefecțiilor.

D. raportor P. Ghica dă lectură raportului comisiunii delegașii relativ la acel proiect de lege.

Discușia generală se deschide asupra luării în considerașie.

D. P. Borda crede că înainte de a se lua în considerașie proiectul, trebuesc măsură și chiar legi cari să garanteșca că nu se vor face perturbățiuni și paralizarea serviciului administrativ. Este de idee a nu se lua în considerașie.

D. T. Milesan șice că l'ă preocupă chestiunea de oportunitate; de și proiectul nu desființeză nici plăși, nici prefecturi în realitate, totuși trebue să șcim dinainte ce punem în locul subprefecțiilor, cari sunt o institușie tradișională. Toți șntem animati de spiritul de economie, înșă pe de altă parte s'au nu facem mai mult rău; unde trec atribușii subprefecțiilor? Cine va fi judecător de pace? Aci e inconvenientul, propune a se vota legile organice mai întâi.

D. P. Ghica raportor șice, că amandamentul vine prea târziu. Nici un argument nu militeză în favoarea amânării, căci alt-fel comisiunea ar fi propus înșă și acesta. Arată că institușia subprefecțiilor dateșca de la regulamental organic și nu e tradișională. Toșta populașia rurală, toșta sunt birnici subprefecțiilor; desfiinșarea lor un aduce nici o perturbașie în mersul justișii.

(Voci: ne-am lăminat).

D. Prim-ministru șice că n'au fost în Cameră când s'au luat în ședere proiectul, alt-fel ar fi cerut amânarea lui; șpune că mult înț'adereș sunt șagrișii ce se pune în locul subprefecțiilor, ca să nu remăna un caos; rău cu rău, dar mai rău fără rău; s'au se voteșca mai întâi legea comunala, judeciară, și atunci lămea v'ășjred ce punem în loc va avea încredere. Românul e pacinic și cu bun șimț, căci eș dorm de 20 ani cu ușile deschise fără să mi se fie întâmplat ceva.

(O voce: se șcie că n'au parale!).

D. Prim-ministru termină cerend a se amăna luarea în ședere a acestui proiect.

D. Vernescu combate amânarea arând inconvenientele ce ar urma și șice că și d-sa n'au primit proiectul îndată, ci după multă cușetare și după ce s'au convins că sub-prefecții pot fi șuprimașii: că economie se pot face fără armări șere— din contra proiectul legii comunale ce se va aduce, ne va arăta cât progres se aduce prin acest proiect, prin cari se realiză o idee salutară adică descentralizarea. Arată pe larg căte au s'au șufere populașii rurale de la ignoranșta, inșustia subprefecțiilor. Pentru nu ne permite a înfișta o inșustia populară, la care trebue să șimțim, dar rău trebue înlăturat și pus în loc un ce mai bun, dacă nu perfect...

(Înteraperi, voci: șntem luminașii).

D. Vernescu conchide cerend a nu se primi amânarea de cât amănaș până la votarea celor lalte legi organice.

D. Prim-ministru este de o altă părere în privința subprefecțiilor; nu i desființeză numai pentru că au fost instrumente în mâna guvernului și pentru că au fost răi ci mai mult pentru economie, alt-fel ar trebui să desfiinșăm tot, primari, notari etc. cari toșta au șăfuit și nu șicuit roșe; șchide șicend că amânarea a propoșca numai pentru scurt timp când acele legi

Pentru ea, comisiunea internațională va

CAMERA

Ședința de Șambră 29 Ianuarie 1877.

Ședința se deschide la ora 1 p. m. sub președinița d-lui Rosetti președinte fiind preșenți 93 domni deputați.

Pe banca ministerială se află d. I. Bră-

